

ŠTUDENTSKA SEKCIJA SLAVISTIČNEGA
DRUŠTVA SLOVENIJE

KARIERNI DAN SLOVENISTOV IN SLAVISTOV

Karierni centri

Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

ORGANIZACIJA KARIERNEGA DNE

Lidija Rezoničnik in Nina Zavašnik
Študentska sekcija Slavističnega društva Slovenije

Sabina Žnidaršič Žagar
Karierni center Univerze v Ljubljani

POMOČ PRI ORGANIZACIJI

Špela Antloga
Tanja Bolko
Klara Letonje
Duša Race

FOTOGRAFIRANJE

Ksenija Mravlja

UREDNICI e-BROŠURE

Lidija Rezoničnik
Nina Zavašnik

OBLIKOVANJE e-BROŠURE

Duša Race

JEZIKOVNI PREGLED

Nina Zavašnik

LJUBLJANA, 15. 4. 2015

Vsebina

1. Predgovor

2. Nagovor predstojnice Oddelka za slavistiko (Namita Subiotto)

3. Nagovor karijerne svetovalke Kariernih centrov Univerze v Ljubljani (Sabina Žnidaršič Žagar)

4. Predstavitev poklicev slovenistične oz. slavistične stroke

A. učiteljica slovenščine (Tamara Gorup)

B. lektor za slovenski jezik na tuji univerzi (dr. Boris Kern)

C. lektorica (Petra Jordan)

D. gledališki lektor, radijski novinar in bralec (Martin Vrtačnik)

E. urednik in literarni kritik (Aljoša Harlamov)

F. mladi raziskovalec (Domen Krvina)

G. prevajalka v podjetju (Barbara Okorn)

H. prevajalec (Uroš Malbašič)

I. prevajalka na veleposlaništvu Republike Poljske v Sloveniji (Mateja Gojkošek)

J. prevajalska zadruga Soglasnik (Daša Ložar in Tina Perić)

5. Predstavitev sodelujočih institucij

A. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

B. Slovenski izobraževalni konzorcij v Italiji

C. Mladina, časopisno podjetje d. d.

D. RTV Slovenija

E. Cankarjev dom, kulturni in kongresni center

F. Ministrstvo za kulturo

G. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

H. Škofijska klasična gimnazija

6. Zaključek

7. Vtisi in zahvale

Predgovor

15. aprila 2015 je na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani potekal Karierni dan slavistov in slovenistov, ki ga je v sodelovanju s Kariernimi centri Univerze v Ljubljani, Oddelkom za slavistiko in Oddelkom za slovenistiko organizirala Študentska sekcija Slavističnega društva Slovenije. Gre za prvi tovrstni dogodek, namenjen filologom, natančneje slavistom in slovenistom.

Gospodarska, ekonomska, socialna in moralna kriza, bolj znana pod pojmom recesija, ki se že vrsto let valja po ustih tako domačih kot evropskih in svetovnih politikov, gospodarstvenikov, finančnikov in drugih strokovnjakov, v času svojega delovanja, ki mu še kar ni videti konca, vztrajno poslabšuje razmere na trgu dela, kar se odraža v vse večji brezposelnosti mladega, tudi visokoizobraženega kadra (zaradi česar mladi izobraženci po priložnost in za boljšim življenjem masovno odhajajo v tujino), v vse nižjem zaslužku in izgubi zaščite.

V času, v katerem je denar največje (ali celo edino) merilo, naročnike največkrat ne zanima kakovost storitve, temveč je pomembno, da je le-ta čim hitrejša in čim cenejša. Tovrstne zahteve so privedle do individualizma na trgu; strokovnjaki so prisiljeni odpreti s. p. ali delati preko avtorskih pogodb (slednje so visoko obdavčene), pri čemer niso zaščiteni in nimajo nikakršnih delavskih pravic (nadomestilo za bolniško ali porodniško odsotnost, izplačilo za nadure, nočno delo, potne stroške, malico, regres ...). Plačila so neredna, zaradi česar se ne da govoriti o rednem mesečnem dohodku, pogosto zamujajo, v zadnjem času pa se prekarni delavci spopadajo z vse večjim številom neplačnikov, pri čemer nimajo pravne zaščite. Vsak se na trgu po svoje bori za lastno preživetje, pri čemer največkrat v škodo sebi in svojim cehovskim kolegom za svoje storitve sprejme nedostojne in celo sramotne cene, tudi v strahu, ker je vedno nekje nekdo, ki bo pripravljen isto delo opraviti za nizko plačilo, morda celo nižje od prvotno ponujenega. Naj ob tem omenim še samooklicane strokovnjake, ki znatno prispevajo k vse slabši kakovosti storitev (in deloma tudi nižjim cenam). V zadnjih nekaj mesecih je dnevno časopisje objavilo kar nekaj člankov o realnosti slovenskega prekariata, pozimi pa je časopis Delo celo speljal akcijo, v kateri so anonimni prekerki predstavili situacijo, v kateri so se znašli.

Fleksibilnost delovnega časa je zgolj izgovor za to, da so prekerki svojim strankam vedno na voljo, v strahu, da jih ne bi izgubili. Dela se ponoči, ob vikendih in praznikih, tudi po več kot osem ur na dan, za kar pa ni dodatnega plačila. Roki, ki jih postavljajo naročniki, so vse krajši, kar se da razložiti, da si naročniki pogosto ne predstavljajo, kako poteka delo in koliko časa je zanj potrebno, koliko izobrazbe in truda je vložena vanj, temveč strokovnjake primerjajo z avtomatskimi prevajalniki in drugimi jezikovnimi orodji, ki en-dva-tri naredijo, kar se od njih zahteva.

Slavistika in slovenistika sta med najbolj izpostavljenimi področji humanistike, saj se storitve, povezane z njima, največkrat zaradi denarja, opravljajo oz. rešujejo šarlatansko, v smislu 'saj vsak govori slovensko' ali 'bomo že, saj so si jeziki podobni' ali 'hrvaško pa zna itak vsak'. Žalostno in nedopustno je, da se tovrstnih načinov izkoriščanja visokokvalificirane delovne sile poslužujejo tudi državne ustanove.

Navedeni razlogi so bili povod za organizacijo kariernega dne, v želji, da bi bila zamisel sprejeta tako s strani stroke kot tudi študentov, potencialnih delodajalcev ter državnih organov, zadolženih za zaposlovanje, in bi naletela na plodna tla, predvsem z velikim obiskom dogodka, pozitivnim odzivom nanj in zaželenimi premiki k izboljšanju trenutnega položaja.

Namen kariernega dne ni prepričati študente, naj se raje odločijo za druge, donosnejše študijske smeri, temveč jih seznaniti s paleto poklicev, ki jih omogoča slavistično-slovenistični profil, jih spoznati s trenutno situacijo na trgu dela, predvsem pa jih nagovoriti, naj se že v času študija angažirajo in si poiščejo delo, pri katerem si bodo nabirali dragocene izkušnje, naj jih ne bo strah postaviti si lastno ceno za svoje znanje in delo in ne odstopati od nje, le-ta pa naj ne bo prenizka, saj ko je enkrat tarifa postavljena, jo je v trenutnih razmerah zelo težko oz. skoraj nemogoče zvišati. Dogodek je bil namenjen tudi predstavnikom potencialnih zaposlovalcev, da bi spoznali, katera znanja in kompetence slavisti oz. slovenisti pridobijo v času študija in kako je oblikovan študijski program, ter imeli možnost spregovoriti o potrebah, ki jih prinaša določeno delovno mesto, in primanjkljajih, ki so jih opazili pri diplomantih.

Na prvem delu kariernega dne se je predstavilo deset poklicev, za katere je potreben slavistično-slovenistični izobrazbeni profil. Ni bilo lahko nabrati sogovornikov, ki so bili pripravljene spregovoriti o svoji zaposlitveni situaciji – nekateri so menili, da na karierni dan ne sodijo, saj ne morejo govoriti o visokoletni in briljantni karieri z obilo zaslužka – zato sva se, razen nekaj izjem, po utečeni slovenski navadi zatekli k prijateljskim zvezam.

Na drugem delu dogodka so se predstavile ustanove, zavodi in podjetja, ki zaposlujejo strokovnjake s področja slavistike oz. slovenistike. Ta del je bil organiziran v sodelovanju s Kariernimi centri Univerze v Ljubljani, ki so teden dni prej za udeležence kariernega dne organizirali pripravljalne delavnice.

Na več deset poslanih vabil se je odzvalo deset povabljenih ustanov, zavodov oz. podjetij, prišlo pa jih je osem, kar je pokazatelj, da številna podjetja še niso prepoznala pomembnosti vloge slavista ali slovenista v njihovem poslovanju (zlasti, če gre za podjetja, ki poslujejo s slovanskim svetom, saj se s komunikacijo v jeziku domačinov pride dlje kot v angleščini oz. koktejlu angleških različic). Ob tem se zahvaljujemo Slovenskemu izobraževalnemu konzorciju v Italiji, ki se je samoiniciativno ponudil, da se predstavi študentom. Predstavitvam so sledili t. i. karierni hitri zmenki s predstavniki podjetij.

**ORGANIZATORKI KARIERNEGA DNE SLAVISTOV
IN SLOVENISTOV, LIDIJA REZONIČNIK IN NINA ZAVAŠNIK.**

Organizatorki Kariernega dne slavistov in slovenistov, Lidija Rezoničnik in Nina Zavašnik, se zahvaljujeta vsem aktivnim članicam sekcije (Špeli Antloga, Tanji Bolko, Klari Letonje in Duši Race), ki so pomagale pri izvedbi dogodka, kolegici Kseniji Mravlje za fotografiranje, aktivni članici Duši Race za oblikovanje pričujoče brošure, Kariernim centrom Univerze v Ljubljani in karierni svetovalki dr. Sabini Žnidaršič Žagar, Oddelku za slavistiko in njegovi predstojnici izr. prof. dr. Namiti Subiotto, Oddelku za slovenistiko, predsednici Slavističnega društva Slovenije izr. prof. dr. Andreji Žele, predvsem pa vsem mladim slavistom in slovenistom oz. slavistkam in slovenistkam, Tamari Gorup, Borisu Kernu, Petri Jordan, Martinu Vrtačniku, Aljoši Harlamovu, Domnu Krvini, Barbari Okorn, Urošu Malbašiču, Mateji Gojkošek, Daši Ložar in Tini Perić, ki so bili(e) kljub delovnim obveznostim pripravljene študentom predstaviti svoj poklic ter so kasneje spisal(e) še pisne prispevke za brošuro, in predstavnikom podjetij, ki so študentom omogočili vpogled v naravo dela v njihovem kolektivu in jih s tem morda približali odločitvi, kaj si v življenju želijo početi.

Želiva si, da je dogodek prinesel koristne informacije tako študentom kot ustanovam, zavodom in podjetjem, ki so se dogodku odzvali. Če bo dogodek prispeval k večjemu povezovanju izobraževalnih ustanov s predstavniki trga dela, večji prepoznavnosti koristi, uporabnosti in pomembnosti slavističnega oz. slovenističnega izobrazbenega profila v poslovanju ter posledično večji zaposljivosti strokovnjakov na domačem trgu, je bil naš namen dosežen.

Nina Zavašnik

Pozdravni nagovor na Kariernem dnevu slavistov in slovenistov 2015

izr. prof. dr. Namita Subiotto, predstojnica Oddelka za slavistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani

Spoštovani gostje, dragi kolegi,

dovolite, da vas pozdravim v imenu Oddelka za slavistiko in se vam iskreno zahvalim za sodelovanje na kariernem dnevu slavistov in slovenistov. Zahvaljujem se tudi vsem organizatorjem, posebno našima študentkama Nini Zavašnik in Lidiji Rezoničnik, ter vsem, ki ste prispevali k današnjemu srečanju, ki je za nas zelo pomembno.

Na Oddelku za slavistiko izvajamo 7 prvostopenjskih in 10 drugostopenjskih študijskih programov. Gre za pestro ponudbo in vsak program ima svoje specifike, vendar sorodne cilje, in sicer da bi diplomanti prve stopnje dosegli zelo dobre jezikovne kompetence za izbrane slovanske jezike in književnosti ter spoznali z njimi povezane družbe in kulture. Diplomanti pa si pridobijo še druge splošne in predmetnospecifične kompetence, ki so podrobno navedene v vseh študijskih programih. Večina diplomantov prve stopnje nadaljuje študij na drugi stopnji, kjer svoje znanje poglobijo in se usmerijo najbolj v prevajalski ali učiteljski poklic, nekateri pa zaplujejo tudi v znanstveno-raziskovalno morje in se zaposlijo na znanstvenoraziskovalnih inštitucijah. Bolonjske študijske programe s področja slavistike smo začeli izvajati v akademskem letu 2009/10, tako da je večina slavističnih prvostopenjskih programov prav zdaj v postopku reakreditacije. Pri tem postopku igrajo pomembno vlogo povratne informacije naših diplomantov o dejanskem doseganju in uporabnosti pridobljenih znanj in veščin, ki naj bi jih pridobili pri študiju. Zato naše študente in diplomante vse pogosteje prosimo, da redno izpolnjujejo ankete o študijskih programih in zaposljivosti. Nadvse dragocene pa so tudi ocene in sugestije podjetij, ustanov in zavodov, na katerih se naši diplomanti zaposlijo, saj lahko prispevajo k izboljšanju kakovosti ponujenih programov.

In prav zato so takšna srečanja, kot je današnji karierni dan, zelo koristna, saj na njih lahko stkemo mrežo dolgotrajnega sodelovanja, v kateri bomo lahko vsi prispevali h kakovosti študija in prenosa pridobljenih znanj v prakso.

Današnji dan je torej priložnost za vse in verjamem, da ga boste dobro izkoristili. V upanju, da se naslednje leto zopet srečamo, se vam še enkrat zahvaljujem za sodelovanje.

Pozdravni nagovor na Kariernem dnevu slavistov in slovenistov 2015

dr. Sabina Žnidaršič Žagar, karierna svetovalka Kariernih centrov Univerze v Ljubljani

Spoštovani,

Karierni centri Univerze v Ljubljani čestitamo pobudnicama in organizatorkama prvega kariernega dne študentk in študentov slovenistike in slavistike Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Čestitamo jima za pogum, prizadevnost in pripravljenost storiti nekaj pomembnega za druge in zase.

V Kariernih centrih Univerze v Ljubljani vemo, da je prehod iz izobraževanja na trg dela vedno nekoliko negotov, vendar vemo tudi, da je mogoče uspešnost prehoda bistveno povečati, če začnemo že v času študija skrbeti za svojo kariero. Pomembno je, da se študenti zavedajo, da je »zgolj« študij za uspešno in pravočasno vključitev na trg dela danes premalo; študentke in študenti si morajo že v času študija prizadevati za to, da si pridobijo kar najbolj raznolike in kvalitetne izkušnje z delom.

Pa ne zato, da bi zadostili pogosto pretiranim pričakovanjem delodajalcev po delovni izkušnosti in preizkušnosti mladih diplomantov, ampak najprej zato, da sami pri sebi preverijo, pri čem so dobri, kakšno delo in način dela jim najbolj ustreza, kako je njihovo formalno in neformalno pridobljeno znanje uporabno pri opravljanju različnih del, da si pridobijo izkušnje sodelovanja pri delu itd.

Stiki z bodočimi sodelavci, zaposlovalci, partnerji na trgu dela so za študente izjemno pomembni, saj preko njih:

- Spoznavajo, kaj bodoči delovni partnerji od mladih diplomantov pričakujejo, katere so tiste njihove prednosti, ki jih bodo izpostavile v množici mladih s podobnimi ali enakimi strokovnimi nazivi.
- Spoznavajo, katere in zakaj so tako zelo pomembne t. i. mehke in prenosljive spretnosti in kompetence, ki si jih mladi pridobivajo predvsem skozi obšolske aktivnosti, v svojem prostem času, sodelovanju z drugimi in pri delu za druge.
- Spoznavajo, na kakšne načine partnerji, potencialni zaposlovalci, razmišljajo in kako jih lahko najbolj učinkovito nagovorijo, kakšne možnosti sodelovanja se jim ponujajo ipd.

Karierni centri Univerze v Ljubljani si želimo, da bi študentke in študenti tudi v sodelovanju z nami načrtno razvijali pomembne spretnosti dobre zaposljivosti:

- sposobnost in pripravljenost na vseživljenjsko učenje,
- timsko delo in sodelovanje,
- prevzemanje odgovornosti,
- komunikacijske spretnosti (tudi v novih, hitro spreminjajočih se medijih),
- vodstvene sposobnosti,
- multikulturalnost, podkrepljeno z neposredno osebno izkušnjo sobivanja,
- samostojnost, prilagodljivost, mobilnost itn.

Stiki med študenti in predstavniki trga dela imajo še eno izjemno pomembno razsežnost in poslanstvo, ki se neposredno odraža (tudi) na uspešnosti pri prehodu na trg dela: mladi, študenti in bodoči diplomanti, so kvalificirani, da delodajalce seznanjajo z vsebino svojih študijskih programov, strokovnimi znanji in kompetencami, ki jih pridobivajo skozi študij, z novostmi v študiju, s prednostmi, ki jih njihovo znanje prinaša na trg dela ipd. Spremembe, ki jih je prinesla bolonjska reforma visokošolskega študija, so večini delodajalcev slabo poznane; novi študijski programi so jim povečini neznanka in še večja neznanka so jim nova in prenovljena znanja, spretnosti, pomen interdisciplinarnega povezovanja študijskih programov. Ker vemo, da je dobra prepoznavnost profilov diplomantov premo sorazmerna z iskanostjo in zaposljivostjo posameznega študijskega profila, je za diplomante vitalnega pomena, da delodajalci kar se da dobro prepoznavajo značilnosti in prednosti njihovih znanj in kompetenc.

Zato za študentke in študente organiziramo, razvijamo in izvajamo:

- delavnice za pridobivanje pomembnih zaposlitvenih in funkcionalnih spretnosti,
- obiske v delovna okolja in predstavitve delodajalcev na članicah Univerze,
- okrogle mize, posvete in podobne dogodke, na katerih omogočamo srečanje predstavnikov trikotnika za prihodnost: študenti – univerza – delodajalci,
- hitre zmenke med študenti in delodajalci, ki omogočajo graditev socialne mreže vsem sodelujočim,
- individualna karierna svetovanja, osredotočena na konkretno potrebo na strani svetovanca.

Vedno z veliko zadovoljstva in profesionalne zavzetosti sodelujemo pri podvigih, kot je tokratni. Prepričani smo, da so koristi, ki si jih organizatorji in sodelujoči študenti pridobijo na tovrstnih dogodkih, zanje dolgoročnega pomena.

Čestitke!

Predstavitev poklicev slovenistične oz. slavistične stroke

V prvem delu Kariernega dne so nastopili mladi slavisti in slovenisti, ki opravljajo različne poklice znotraj stroke. V krajših prispevkih so študentom predstavili svoje delo, pri čemer so podali konkretne in uporabne informacije, jim zaupali pozitivne in negativne plati njihovega dela, jih opozorili na določene težave ter podali dragocene nasvete glede nabiranja izkušenj za kasnejši uspešen in čim hitrejši vstop na trg dela.

Tamara Gorup,
učiteljica slovenščine

PRISTAVITEV VOLONTERSKEGA
PRIPRAVNŠTVA

Moje ime je Tamara Gorup, po izobrazbi sem profesorica slovenščine in diplomirana literarna komparativistka. Trenutno sem volonterska pripravnica na eni od ljubljanskih gimnazij, kjer pripravništvo opravljam od oktobra 2014. Volontersko pripravništvo traja 10 mesecev, lahko pa se na željo pripravnika skrajša za četrtno, če šola skrajšanje odobri. Po šestih mesecih se pripravnik že lahko prijavi na strokovni izpit, ki je običajno pogoj za kandidiranje na delovno mesto učitelja.

Na šoli sem 20 ur na teden, od tega je načeloma 10 ur namenjenih za delo v razredu, 10 ur pa za delo v kabinetu (učne priprave, sestavljanje delovnih listov ...). Še približno 20 ur na teden mi vzame delo doma. Pripravnik mora namreč opraviti 30 nastopov pred mentorjem (običajno 15 ur iz jezika in 15 iz književnosti) ter 5 nastopov pred ravnateljem.

Izkušenj s poučevanjem do začetka pripravništva nisem imela, tako da mi je bilo še zlasti na začetku precej težko, saj nisem vedela, kako med seboj uskladiti podajanje snovi in komunikacijo z dijaki. Menim, da bi morali imeti v času študija več didaktične prakse, ki bi pripomogla k temu, da bi pripravnik že na začetku bolj suvereno in sproščeno stopil v razred. Nепrepričljivost profesorja dijaki namreč takoj začutijo in učitelj v takšnih okoliščinah težko ustrezno izpelje uro.

V okviru volonterskega pripravništva dobim povračilo stroškov za prevoz in malico, poleg tega mi je šola uredila več plačnih dejavnosti: daljše obdobje sem nadomeščala profesorico na bolniški odsotnosti, v okviru obveznih izbirnih vsebin sem predavala knjižničnoinformacijska znanja, dijake sem pripravljala na Cankarjevo tekmovanje, dijake iz tujine sem poučevala slovenščino ... Kljub temu je zgolj s pripravništvom težko dostojno preživeti. Sama poleg tega lektoriram in pišem članke, kar me prav tako zelo veseli.

Študentom, ki si nekoč želijo poučevati slovenščino, svetujem, da se odločijo za volontersko pripravništvo, saj je to osnova za opravljanje strokovnega izpita in dobra preizkušnja, med katero diplomant dodobra spozna poklic profesorja.

DR. BORIS KERN,
LEKTOR ZA SLOVENŠČINO
FILOLOŠKI FAKULTETI UNIVERZITETE
v Lodžu

Končal sem študij slovenskega jezika in književnosti ter primerjalnega slovanskega jezikoslovja po predbolonjskem programu na Filozofski fakulteti v Ljubljani, vzporedno sem študiral tudi poljski jezik in književnost. Po diplomi sem se na slovenistiki vpisal na podiplomski študij, opravil sem neposredni prehod na doktorski študij in nato leta 2014 doktoriral (mentorica je bila prof. dr. Andreja Žele, somentorica pa prof. dr. Ada Vidovič Muha).

Že od prvega letnika dodiplomskega študija sodelujem s Centrom za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Udeležil sem se velikega števila izobraževanj, na katerih sem se ogromno naučil. Že na samem začetku so me povabili k sodelovanju pri snovanju internetnega tečaja slovenščine, sicer pa sem najprej poučeval slovenščino predvsem v okviru individualnih ur, pozneje pa tudi na rednih Centrovih tečajih, poletnih šolah itd. Leto po končanju dodiplomskega študija sem predvsem prevajal roman sodobnega poljskega avtorja Michała Witkowskega, delal pa sem tudi kot lektor na Centrovih tečajih, kjer sem opravil tudi pripravništvo. Nato sem bil kot mladi raziskovalec oziroma asistent štiri leta zaposlen na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Kot urednik sem sodeloval pri nastanku Slovarja novejšega besedja slovenskega jezika in tudi pri prenovi SSKJ-ja, t. i. SSKJ-ja 2. Te izkušnje so bile izredno dragocene in nepozabne.

Predstavitve dela LEKTORJA

Delo lektorja je tako kot večina del z ljudmi izredno zanimivo in nepredvidljivo. Človek se kot lektor za slovenščino veliko nauči o jeziku samem. Izredno dragocen se mi zdi predvsem stik s številnimi ljudmi s celega sveta, z različnimi kulturami. To človeka resnično obogati in mu omogoča, da si neprestano širi horizonte. Vsekakor je poklic lektorja najboljši izgovor, da človek preseže vse morebitne lastne stereotipne predstave, kakršne koli predsodke itd.

Trenutno delam kot lektor za slovenščino na Filološki fakulteti v Lodžu. Pogoji dela lektorjev za slovenščino v tujini se zelo razlikujejo od fakultete do fakultete. Razlike so velike, tako glede števila študentov, obsega delavnika, konec koncev plače. Velika večina lektorjev, skoraj vsi, so zaposleni na Filozofski fakulteti v Ljubljani, čeprav delo opravljajo v tujini. Na nekaterih lektoratih je le nekaj študentov, drugje veliko: v Lodžu jih imamo približno 90, kar je ogromno. V letošnjem študijskem letu imam 17 (zimski semester) oziroma 19 pedagoških ur (letni semester) obveznosti tedensko.

- Delo s študenti je dinamično, nikakor ne monotono.
- Velika pretočnost informacij in znanj, ki je značilna za vsa akademska središča (obveščeno o novih publikacijah, konferencah, siceršnjih dogajanjih v določeni stroki oz. jezikovni skupnosti itd.).
- Popolna svoboda pri oblikovanju podajanja študijskih vsebin (slednje sicer variira od posameznega lektorata) in obštudijskih dejavnosti. V Lodžu smo npr. oktobra 2014 gostili člane zasedbe Laibach. Predvsem pri teh obštudijskih dejavnostih lahko lektor izrazi svojo ustvarjalnost in razvije organizacijske sposobnosti.
- Status zaposlenega na fakulteti ponuja možnost izmenjav (navadno tedenskih), lektorji se lahko prijavijo na različne štipendije, npr. v okviru programa Erasmus+.
- Življenje v tujini človeku omogoči, da na vse stvari pogleda z druge perspektive, kar je vedno (in vsakič znova) zelo dobrodošlo in dragoceno.

- Po določenem številu let poučevanja slovenščine kot tujega jezika si lektor lahko zaželi vodenje še kakšnih drugih, strokovnejših predmetov, vendar pa za to ni vedno možnosti.

Kaj je za delo lektorja v tujini potrebno?

Lektor mora biti nujno strokovno dobro usposobljen, predvsem mora obvladovati tudi metodiko poučevanja slovenščine kot tujega jezika.. Pomembno je, da je ustvarjalen, zelo odprt, predvsem, da zna pri študentih vzbuditi zanimanje za slovenščino in Slovenijo. Zelo je dobrodošlo, če se lektor predvsem trudi razumeti in ne sodi.

Nasvet študentom oz. bodočim iskalcem zaposlitve

Dandanes se je treba zavedati, da smo vsi potencialni iskalci zaposlitve. Študentom bi sicer svetoval, da so angažirani, radovedni, da si prizadevajo že v času študija pridobiti čim več različnih delovnih izkušenj, povezanih s stroko. Da poskušajo vsako delo vedno opraviti po svojih najboljših zmožnostih. Menim, da se za človeka, ki dela najbolje, kot zna, prej ali slej najde neka možnost za zaposlitev. Včasih je morda treba malce počakati v vrsti. Nekateri se v teh vrstah prerivajo ali vrvivajo, ampak to nikoli ni bil moj stil.

Petra Jordan, LEKTORICA

Velika Pika, LEKTORICA

Petra Jordan, S. P.

Diplomirala sem iz slovenistike in primerjalne književnosti (2010) in sem podiplomska študentka (3. stopnja) na slovenistiki. Lektorirati sem začela v tretjem letniku študija, redno pa v absolventu, najprej za Radio Študent, Dnevnik in Objektiv, Tribuno itd. Sčasoma sem si zgradila bolj ali manj stalno bazo naročnikov, za katere delam še danes. Med njimi so: dve občinski glasili, dve športni reviji, kulturno-izobraževalno društvo, studio za komunikacijsko upravljanje, za katerega lektoriram letna poročila in besedila za spletne strani različnih podjetij. Poleg tega sem tajnica Slavističnega društva Slovenije in tehnično urejam naš letni kongresni zbornik.

Lektoriram torej kar pester nabor besedilnih zvrsti, ki zahtevajo različne pristope in poglede na jezik, za vse naštete pa delam »na daljavo«, torej od doma in preko spleta. Pri tem zna biti komunikacija z naročniki, ki so kdaj v vlogi avtorja, urednika ali pa zgolj posrednika, zelo različna oziroma je v zadnjem primeru, vsaj neposredne, sploh ni.

To zahteva določeno samostojnost pri interpretiranju nejasnosti, tehtanju upravičenosti popravkov in velikokrat dodatna pisna pojasnila v komentarjih ob besedilu.

Pri takem delu je urnik popolnoma nestalen in nepredvidljiv. Večino časa to pomeni, da delujem kot servis na klic – ob vseh mogočih in nemogočih urah – in dežuram ob računalniku, in zdi se, da je delo čez vikend in praznike celo bolj običajno kot ne.

Največja tegoba so kratki in vse krajši roki za oddajo besedil, ki se jim neredko pridruži zamujanje s strani naročnika. Naporno je predvsem zato, ker slalomiram med željami štirih ali petih strank, ki moje storitve potrebujejo občasno in iregularno, velikokrat nenapovedano in – po dva ali več hkrati.

V resnici je pri samostojnih podjetnikih in podobnih prekarnih oblikah najmanj prijetna popolna nezaščitenost takega dela; nikjer nimam pogodbe in projekti, pri katerih sodelujem, se lahko zaradi tega ali onega razloga čez noč končajo. Podobno nezanesljiva in iregularna so lahko tudi izplačila honorarjev.

Kako sem torej postala s. p.? Ob izteku študentskega statusa sem preračunala, da se s tem delom preživljam že nekaj let in da bi se, dokler bodo naročila prihajala v takem obsegu kot doslej, približno moralo iziti. Vedno poskušam pridobiti še kakšno novo stranko; pri tem moram priznati, da sem večino dela našla preko vez.

Res pa niso bile vse prijateljska poznanstva, pač pa je en dogovor prinesel naslednjega, torej po priporočilu, za kar si želim upati, da je pri tem nekaj štela tudi moja, morda ne kakovost, pač pa vsaj zanesljivost. Mreženje, kot svetujemo dandanes drug drugemu.

Kot študentko pedagoške smeri me študij slovenistike morda ni povsem zadostno opremil za lektorsko delo. Gotovo mi je dal slovnične in pravopisne temelje, veščine, kot so koncentracija in sposobnost hkratnega branja besedila na vseh jezikovnih ravninah ali zaznavanje napak in neskladij, kadar moraš drveti skozi tekst, pa pridejo samo s prakso. Zato mi je prišlo prav, da je bila ena mojih prvih služb na enem izmed osrednjih časopisov, v ekipi lektorjev. Še bolj se v posvetu z drugimi naučiš različnih pristopov do različnih tipov besedil in sčasoma občutka za tisto, čemur pravimo, koliko »posegati v avtorjev slog«. Bolj kot vse to pa je po moje pomembno poskušati ohraniti kakšen del zdravega razuma in mirnega srca običajnega govornca slovenščine in ne zapasti v avtomatizme ali džihadske misije slovenista. Jaz poskušam lektorirati empatično: gledati na tekst skozi oči bralca oziroma končnega naslovnika. S ciljem izboljšati prenos sporočila – samo izboljšati in nič drugega.

MARTIN VEŽAČNIK,

**GLEDALIŠKI LEKTOR IN TISKARSKI
NORMALIZER/BRALEC**

Zaključena študijska smer:

enopredmetna, nepedagoška slovenistika, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Poklic: gledališki lektor

Delodajalec: Mestno gledališče ljubljansko, Čopova 14, 1000 Ljubljana

Delovno razmerje: polovični delovni čas, določen čas

Zaposlen od: 1. 12. 2010

OPIS DELA:

posredovanje pravilne jezikovne interpretacije igralcem (dikcija, razumljivost); nadzorovanje jezikovne pravilnosti predstav in vsokov; sodelovanje z umetniškimi vodji, hišnim režiserjem in dramaturgi pri oblikovanju repertoarja; sodelovanje z režiserjem in dramaturgom pri jezikovnem oblikovanju posamezne uprizoritve (skrb za jezikovno oblikovanje igralskih kreacij); sodelovanje pri pisanju in oblikovanju besedil gledališke dejavnosti; lektoriranje gledaliških publikacij in informativno-propagandnega gradiva; sodelovanje pri razčlembnih, kontrolnih, glavnih, obnovitvenih in generalnih vajah; kompleksne in sintetične jezikovne študije za objavo v gledaliških listih; dežurstva na predstavah; aktivno spremljanje dramske tvornosti in gledališkega dogajanja doma in po svetu; sodelovanje pri promocijskih aktivnostih; sodelovanje pri komunikaciji z mediji in občinstvom ...

DELOVNIK:

20 ur na teden, v praksi glede na razporeditev dela oz. po dogovoru (vaje ob uprizoritvi 10h–14h, po dogovoru tudi 19h–22h, delo tudi od doma; glavna delovnih ur je opravljena od ponedeljka do petka, pogosto tudi ob sobotah, redkeje ob nedeljah in praznikih).A

Potrebna znanja:

najprimernejša je slovenistična izobrazba, saj se na tem delovnem mestu srečujemo tako z jezikovnimi kot tudi literarnimi temami; študij slovenistike prinaša strokovno širino, vendar pa je pridobivanje izkušenj ob konkretnem uprizoritvenem procesu neizbežno.

Pozitivne plati dela:

seznanjanje s sodobnimi in starejšimi literarnimi deli ter jezikovnimi vprašanji, ki se pri prenosu le-teh iz zapisa v govor pojavljajo v uprizoritvenem procesu; posamezen uprizoritveni proces traja približno dva meseca, zato se ekipa ustvarjalcev pogosto menja, kar onemogoča enoličnost delovnega mesta.

Možnost preživetja:

ker sem zaposlen za polovični delovni čas, opravljam še delo po avtorski pogodbi kot radijski novinar/bralca na komercialnem radiu; če bi bil zaposlen za polni delovni čas, bi kot gledališki lektor lahko dostojno živel.

Negativne plati dela:

gre za timsko delo, v katerem je treba medsebojne delovne odnose ob vsakem uprizoritvenem procesu vzpostavljati na novo, posledica tega pa so lahko manjše stresne situacije.

Čas zaposlitve:

zaposlil sem se že kot absolvent, in sicer na podlagi večletnih delovnih izkušenj, saj sem kot hospitant in asistent sodeloval pri več projektih že med študijem.

Nasvet:

za uspešno opravljanje poklica so zelo priporočljive večletne izkušnje.

ZAKLJUČENA ŠTUDIJSKA SMER:

ENOPREDMETNA, NEPEĐAŠKA SLOVENISTIKA, FILOZOFSKA FAKULTETA UNIVERZE V LJUBLJANI

POKLIC: RADIJSKI NOVINAR/BRALEC

DELODAJALEC: RADIO CENTER, ŽELEZNA CESTA 14, 1000 LJUBLJANA

DELOVNO RAZMERJE: AVTORSKA POGODBA

ZAPOSLEN OD: 1. 2. 2011

OPIS DELA:

delo poteka v redakciji (izbor aktualnejših tem, ki jih dnevno predstavljamo v obliki kratkih novic s tonskimi izjavami; izbor relevantnih sogovornikov, ki izjave na določeno temo podajajo prek telefonskega pogovora, ki ga vnaprej posnamemo in iz njega izrežemo najpomembnejše sekvence); priprava novic ob polni uri (izbor treh aktualnih novic dneva, ki so v 90 sekundah povezane po principu, imenovanem storytelling); priprava prometnih informacij (spremljanje stanja v prometu prek Prometnoinformacijskega centra oziroma javljanje na prometni telefon radia, kamor kličejo poslušalci in s cest poročajo aktualno dogajanje v prometu); priprava tematskih prispevkov (gre za krajše novice z zvočnimi izjavami sogovornikov, načeloma ob oboležjih posebnih dni – prazniki, mednarodni in svetovni dnevi); glasovna interpretacija (branje pripravljene zapisanega besedila v studiu, snemanje na izbrani računalniški program, shranjevanje posnetkov v radijsko bazo); ostala dela po nalogu odgovornega urednika (predvsem delo na terenu: obiskovanje novinarskih konferenc, snemanje anket naključnih mimoidočih na ulici, snemanje reklam oglaševalcev ...).

DELOVNIK:

po dogovoru (načeloma 10 dni na mesec, po potrebi tudi več, delo tudi ob koncih tedna in med prazniki, po urah pa odvisno od termina: med delavniki 10h–14h ali 14h–20h, ob sobotah 7h–15h, ob nedeljah in praznikih 11h–18h).

POTREBNA ZNANJA:

ker gre za delo na radijskem programu, je treba opraviti avdicijo (glasovni preizkus, simulirani radijski intervju z naključno osebo na izbrano temo ipd.); potrebna je široka razgledanost po vseh tematskih področjih (politika, gospodarstvo, družba, kultura, šport, zabava ...), večina znanja pa je pridobljenega v času uvajanja (seznanjanje s specifičnimi računalniškimi programi, potrebni za nemoteno opravljanje različnih del).

POZITIVNE PLATI DELA:

delo je vezano na aktualno dnevno dogajanje, zato ni nikoli enolično, omogoča seznanjanje z različnimi temami in sodelovanje s posamezniki, ki soustvarjajo slovensko družbo.

NEGATIVNE PLATI DELA:

zlasti dopoldansko-popoldanski termini med tednom so zaradi velike količine informacij najnapornejši, saj je potrebno hitro odzivanje in razvrščanje novic od pomembnejših do manj pomembnih, pri tem pa je treba upoštevati programsko usmeritev medija.

MOŽNOST PREŽIVETJA:

ker sem zaposlen po avtorski pogodbi, opravljam še delo gledališkega lektorja za polovični delovni čas; če bi bil zaposlen za polni delovni čas, bi kot radijski novinar/bralec lahko dostojno živel.

ČAS ZAPOSLOTITVE:

takoj po študiju, predhodne izkušnje.

Nasvet:

ker so izkušnje neprecenljive, svetujem opravljanje različnih novinarskih del v različnih medijih (radio, televizija, časopis), saj se lahko že zgodaj specializiraš za le določeno strokovno področje, ki ga kot novinar lahko raziskuješ več let.

ALJOŠA HARLAMOV,
UREDNIK LITERARNI KRIK

SAMAZAPOsLEN V KULTURI

Sem Aljoša Harlamov, profesor slovenščine, doktorski študent na Oddelku za slovenski jezik in književnost. Od julija lani (2014) sem samozaposlen v kulturi kot literarni kritik/recenzent in urednik/redaktor. Sicer že osmo leto delam kot literarni kritik oziroma (širše) kulturni novinar za različne medije, trenutno pa opravljam funkcijo urednika pri literarni reviji Mentor in literarnem portalu AirBeletrina.

Preden začnem z opisom svojega dela, naj vendarle opozorim, da je na tem področju izredno težko govoriti o kakršni koli »karieri«. Kot prekarec nimam zgolj fleksibilnega delovnega časa in kreativnega dela, pač pa tudi izredno malo ali skoraj nič pravic ter varnosti; tudi honorarji so izredno nizki (in padajo), poleg tega pa so še nepredvidljivo neredni. To je vsekakor nekaj, kar je treba povedati takoj na začetku, četudi ste to gotovo že večkrat slišali.

Opis mojega dela je v nasprotju z njegovo notranjo dinamiko na zunaj precej dolgočasen. Kot urednik sem posrednik med avtorjem in bralci, skušam urediti (popraviti, izboljšati) določeno besedilo tako, da bo bralcu zanimivo, razumljivo in informativno, pri tem pa bi želel ohraniti še avtorjev nezamenljivi osebni slog (v kolikor ga ima) ter njegov vidik tega, kako naj bi bilo besedilo videti in kakšen učinek naj bi dosegalo.

Z drugimi besedami: iz besedila skušam potegniti tisto avtorjevo najboljšo, da bo karseda nagovorilo bralca. Večino mojega dela tako sestavlja neprestana komunikacija s sodelavci (od ideje za članek do korektur članka) ter ukvarjanje s tekstom, ki je pogosto na prvi pogled povsem »lektorsko«; največjo težavo zmeraj povzročata kohezija in koherenca besedila, kar pa je nadvse pomembno za tekoče branje. Na drugi strani je delo literarnega kritika precej manj družabno, čeprav nič manj komunikativno – le da komunikacija poteka z literarnim delom. Slednjega natančno preberem, pri čemer si delam podrobne beležke lastnega bralskega odziva in svojih opažanj med branjem, iz tega pa kasneje sestavim literarno kritiko. To mi navadno vzame nekako 5 dni (3 branje + 2 pisanje).

Študij slovenistike se mi zdi pri tem na nek način celo primernejši za ta poklic (posebno literarnega kritika) kot študij primerjalne književnosti; saj poleg literarne teorije in zgodovine na splošno, zajema tudi podroben študij slovenske literarne zgodovine. Jezikoslovni del pa pride še kako prav pri uredniškem delu, ki je na neki osnovni ravni zelo tesno povezano z jezikoslovjem (kako nekaj povemo z besedami; kakšen učinek ima to itd.) oziroma gre na prvi ravni tudi za lektorsko delo. Sem pa ravno zato med študijem kot študent pedagoške smeri vseeno pogrešal malo več vaj iz lektoriranja, pa ne nazadnje tudi praktičnega branja leposlovja in pogovora o prebranem – vendarle se je treba tudi naučiti, kako razmišljati o konkretnih posameznostih v literarnem delu in literaturi.

Pozitivna plat tega dela je zlasti živi stik s književnostjo, ki omogoča globlje in večplastno razumevanje literature – v stiku s sodobno produkcijo in sodobnimi avtorji ter drugimi (profesionalnimi) bralci. Negativna plat tega dela pa je ... živi stik z literaturo – z njim se namreč v večji meri preleviš iz opazovalca/znanstvenika v enega od dejavnikov literarnega polja, kjer potekajo nenehni boji, predvsem žal (pogosto zaradi slabe ureditve področja in marginalnega statusa kulture v sodobni družbi in državi) sindikalni, statusni boji, ne pa toliko estetski. Ostale negativne plati, povezane s podplačanostjo in neurejenim statusom prekarcev, sem pa že omenil.

Slednje seveda pomeni tudi, da zgolj od tega dela ne morem preživeti, četudi se težko pritožujem, da dela ne bi imel. Poleg tega zato tudi moderiram literarne dogodke, lektoriram, navsezadnje delam tudi doma pri starših svoje zaročenke itd.

Do tega dela sem prišel sicer na priporočilo svoje kasnejše mentorice na Oddelku, dr. Alojzije Zupan Sosič, ki me je na njeno poizvedovanje predlagala takratni glavni in odgovorni urednici Mentorja Dragici Breskvar, danes Vesković, kot enega od perspektivnih študentov. Dragica me je takrat »vzela v roke« in me sčasoma naučila večine novinarskih žanrov ter uredniškega dela.

Slovenistom in slavistom priporočam, posebno za literarne kritike, da iščejo delo že sedaj: mediji itak najraje plačujejo na napatnice, zato so sposobni študentje iskan kader v kulturi, na ta način pa sami tudi počasi pridobivajo izkušnje in si gradijo credo ter izdelujejo svoj osebni slog. Pa tudi sam študij vendar ni učenje za izpite, pač pa je kvaliteta tega študija v veliki meri odvisna od lastne samoiniciativnosti in radovednosti.

Domen Javna,
ASISTENT MLADI RAZISKOVALEC

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK
FRANA RAMOVŠA ZRC SAZU

Mladi raziskovalec (MR) po obvestilu o izboru poda vlogo za izvolitev na mesto asistenta, ki je praviloma potrjena najpozneje decembra, medtem ko delo nastopi navadno v novembru. Pred začetkom dela opravi tudi obvezni zdravniški pregled.

Gre za redno zaposlitev za določen čas (3,5 leta – v tem času je financer ARRS) z možnostjo vsaj enoletnega podaljšanja pred (možno) sklenitvijo pogodbe za nedoločen čas. Zaposlitev spada v javni sektor, kar pomeni vključenost v sistem plačnih razredov; začetni plačni razred je 30. (neto plača okoli 930 €), ko MR opravi vse druge študijske obveznosti razen izdelave in zagovora disertacije, pa 31. (neto plača okoli 950 €). Dodatek na delovno dobro po treh letih znaša okoli 10 € neto. Kot vse zaposlene v javnem sektorju tudi MR-ja zavezuje konkurenčna klavzula v pogodbi o zaposlitvi, kar pomeni, da istega oz. podobnega dela, kot ga opravlja pri delodajalcu, drugod ne sme opravljati. MR-ju pripada tudi dodatek za letni dopust. Dopusta je 24 dni (10 dni je treba izkoristiti v kosu, neporabljene dni pa se lahko koristi najpozneje do konca junija naslednjega leta).

Delovni čas je 5 dni na teden po okoli 8 ur (v to je všteto dobre pol ure za malico oz. premor), okvirno od 8:00 do 15:40; MR lahko po dogovoru 2 dni dela na domu – to delo obsega zlasti študij in pripravo disertacije. Pri delu na domu si čas razporeja sam, čeprav načeloma vsaj del dela opravi dopoldne; biti mora dosegljiv po telefonu in elektronski pošti.

Za delo na Inštitutu Frana Ramovša ZRC SAZU je primerna jezikoslovna izobrazba, zlasti slovenistična ali slavistična, pa tudi primerjalno- ali splošnojezikoslovna. Pomembna je vsaj določena stopnja teoretične podkovanosti oz. uvida v jezikoslovne teorije in ob tem žilica za raziskovanje jezika ter poglobljeno razumevanje delovanja jezika (globinska : površinska raven; funkcijskost jezika), raziskovanje jezika kot sistema – zlasti na pomenski in skladijski ravni. Tako delo npr. na leksikološki sekciji obsega zlasti izdelavo (splošnih) slovarjev. Zanj je potrebna priučitev delu s slovaropisnimi orodji (npr. programi za vnos podatkov, korpusi, besedne skice). Pri tem je precej uporabno računalniško znanje, zlasti poznavanje jezikov za iskanje po označenih bazah podatkov (CQL).

Pozitivne strani dela na Inštitutu Frana Ramovša ZRC SAZU so zlasti prijetno, za strokovno in osebno rast spodbudno delovno okolje; negativnih strani ni veliko: ob zaključkih projektov zna biti časovno precej intenzivno, naporno (vendar pa je tako tudi marsikod drugod).

Kot že omenjeno, je zelo pomembna strokovnost, zmožnost jasnega zagovarjanja svojih stališč ob hkratnem usklajevanju s stališči drugih (vsi jezikovni priročniki in viri so v končni izvedbi vedno plod strokovno-uporabniško najustreznejšega kompromisa). Ob tem je pomembna tudi samoiniciativnost in prisotnost primernih delovnih navad.

Za konec še nekaj besed o prijavi na razpis za MR-ja: prijava poteka spomladi, lahko še pred diplomiranjem (diplomirati je treba najpozneje do konca, zaželeno do sredine septembra).

Prijava ni več vezana na osebo, temveč na celotno programsko skupino (preverba je možna v SICRIS-u).

Predhodne delovne izkušnje za prijavo na razpis niso potrebne; ob večjem številu kandidatov se po potrebi oz. presoji opravi zaposlitveni razgovor, kjer šteje zlasti vse zgoraj navedeno.

Barbara Okorn,
PREVAJALKA V PODJETJU
na Češkem

(Kratek povzetek predstavitve)

Barbara Okorn je študentka bohemistike in slovenistike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Že med študijem se ji je ponudila priložnost zaposlitve v češkem podjetju. Sprejela je izziv in se za nekaj časa preselila na Češko, da bi pridobila nova znanja in izpopolnila znanje češkega, pa tudi slovenskega jezika.

V okviru službe se ukvarja s spletno prodajo kozmetike, pri čemer opravlja predvsem prevajalska dela, poleg tega pa pridobiva številna znanja s področja računalniških programov in marketinga.

Vsem študentom priporoča, da se že med študijem čim bolj angažirajo in poskušajo pridobiti kar največ dodatnih praktičnih znanj in spretnosti, ki jih bodo naredile zaposlivejše.

UROŠ MALIŠIČ,
PREVAJALNIK

ZAVOD PREVAJALNICA

Sem Uroš Mališič, univerzitetni diplomirani hrvatski prevajalnik in makedonski prevajalnik, absolvent romanistike. Od februarja 2012 sem direktor Zavoda Prevajalnica, zaposlen za nedoločen čas. Pred tem sem sedem let imel lasten s. p.

Opis dela in kakšen je delovni pogoji:

5X8 ur, fleksibilno delovno mesto, en dan na teden.

Delarji prakso vse: prejemamo naročila, organiziramo delo, skrbim za poslovno plat vodenja podjetja, seveda tudi prevajam in zadnjih nekaj let tudi podnaslavljam (izdelujem podnapise).

Moj delavnik je fleksibilen, večinoma si sam organiziram delo čez dan, je pa žal daljši od osmih ur dnevno. Običajno delam tudi en dan v vikendu, sicer ne delam nič, čeprav je to povsem odvisno od naročil.

Znanijsko potrebna za delo in katera je bilo treba pridobiti naknadno, katera ste pogrešali v času študija oz. priporočate, da bi se jih študenti priučili že v času študija: Kar zadeva uporabnost znanj, pridobljenih tekom študija, so ta precej odvisna od dejanskega poklica, ki ga kdo opravlja. Recimo za poučevanje jezika je obstoječi študij povsem primeren.

Govorim iz prve roke, saj sem, med drugim, tudi učitelj srbsčine v jezikovni šoli Berlitz. Za prevajanje pa bi bilo tekom študija potrebno pridobiti predvsem precej več dejanske prakse, saj je le-ta izrednega pomena, tako za samozavest prevajalca kot za pridobivanje izkušenj.

Z določenimi prevajalskimi problemi se lahko preprosto moraš soočiti in tega se ne da nadomestiti s teorijo.

Pozitivne in nege: Plačati delo: Pozitivne plati mojega dela so, da si ga lahko urejam sam, delam, kadar hočem, in nam še vedno (saj v teoriji), delam v svoji svobodi, si sam organiziram svoje delovne pogoje. Če ste zmožni pridobiti dovolj dela, da dostojno živite, je to delo res super. Po drugi strani pa ni nobene varnosti; sam si moraš plačevati prispevke, kar ostane, je pa tvoja neto plača, torej je treba vsak mesec zaslužiti kar precej denarja. Vsak mesec začnete s približno 450 evri minusa.

Ključno je torej, da si sami najdete posel, in to veliko posla. Delati morate takrat, ko delo je, počivate pa takrat, ko ga ni, torej ni neke rutine, po drugi strani pa zelo težko kar koli načrtujete. Dela praviloma ne smete zavračati.

Je s tem delom mogoče preživeti?

S prevajalstvom je sicer mogoče preživeti, dostojno življenje pa imajo verjetno le redki prevajalci. Običajno je treba delati še kaj drugega, na srečo pa znanje jezika omogoča kar nekaj različnih dejavnosti (podnaslavljanje, pisanje marketinških besedil, tolmačenje, lektoriranje, poučevanje jezika, inštruiranje).

Čas trajanja do zaposlitve in predhodne izkušnje:

No, pri meni je bila odločitev za samostojno delo prisiljena, saj ustrezne zaposlitve nisem našel, sem pa želel delati v stroki. Prebral sem nekaj knjig o poslovanju in podjetništvu, ustvaril internetno stran za svoj posel (takrat, ko teh še ni bilo tako veliko) in prek nje in svojih zvez uspešno pridobil dovolj strank, da sem se lahko preživljal. Sčasoma je tega dela bilo toliko, da sem v podjetje privabil še druge prijatelje oz. sošolce. Danes naša ekipa šteje 15-20 bolj ali manj rednih sodelavcev.

Nasveti za študente

Žal je položaj na trgu precej neugoden; prevajalske agencije, ki imajo pač še vedno največ posla, ne zaposlujejo. Kvečjemu ponujajo delo prek vašega s.p.-ja, kar je precej slabo, vsaj za prevajalce. Za ilustracijo: pred tremi meseci je ena najbolj znanih in uspešnih slovenskih agencij ponujala zaposlitev vodje projektov. Seveda je šlo za obliko dela prek s.p.-ja, ponujali pa so 6 EUR/uro bruto. To pomeni, da bi v enem mesecu rednega dela pri njih zaslužili 1020 EUR bruto, po prispevkih bi vam torej ostalo 670 EUR. Če vračunamo še stroške prevoza na delo in druge stroške (računovodstvo, materialni stroški, režija), hitro vidimo, da vam več kot 600 EUR/mesec ne bi ostalo. Žal je bila to ena boljših ponudb za tovrstno službo. Moj nasvet je, da se študentje vseeno poskusijo v prevajalstvu, se je pa treba zavedati, da bo težko. Predvsem naj jih ne bo strah postaviti si lastno ceno in potem vztrajati pri njej. Izračunati si morajo, koliko ur morajo delati za koliko denarja in potem od tega ne odstopati.

Mateja Gojkošek,
PREVAJALKA NA VELEPOSLANIŠTVU

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE
POLJSKE V LJUBLJANI

Sem Mateja Gojkošek. Leta 2010 sem diplomirala iz slovenistike na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, leta 2011 sem zaključila še vzporedni študij polonistike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. V letih 2011–2014 sem bila zaposlena na Univerzi v Lodžu na Poljskem kot lektorica za slovenski jezik, letos pa delam kot prevajalka na Veleposlaništvu Republike Poljske v Ljubljani, kjer nadomeščam delavko na porodniškem dopustu. Imam pogodbo za določen čas, stalen osemurni delavnik in zelo pestro, razgibano delo.

Moje naloge obsegajo prevajanje najrazličnejših pisnih besedil iz slovenščine v poljščino in obratno, tudi tolmačenje govornih besedil v oba jezika, pridobivanje informacij iz raznih virov, stike z državnimi organi, institucijami in drugimi subjekti, sprejemanje in usmerjanje strank na konzularnem oddelku, in sicer tako preko telefona kot neposredno v prostorih ambasade, ter pregled in povzemanje slovenskega dnevnega tiska za potrebe veleposlaništva.

Pri delu potrebujem predvsem dobro znanje slovenščine in poljščine, občasno tudi znanje angleščine, pa prevajalske veščine, komunikacijske spretnosti in iznajdljivost pri pridobivanju informacij.

Pri stikih s strankami, ki se na veleposlaništvo običajno obrnejo takrat, ko se znajdejo v težavah, koristijo tudi osebnostne lastnosti, kot so sposobnost empatije, človeška toplina in umirjenost.

Veliko besedil, ki jih prevajam, je pravne narave, zato prosti čas namenjam usvajanju poljske pravne terminologije in spoznavanju zvrstnih zakonitosti pravnih besedil. Besedila se sicer dotikajo tako različnih tematik in zajemajo tako široko področje življenja, da se prevajalec nikakor ne more vnaprej pripraviti nanja ter je zato veliko odvisno od njegovega splošnega znanja in razgledanosti.

Delo mi je zelo všeč in mi predstavlja izziv, da se ves čas učim novih stvari in rastem. Tudi obvladovanje tujega jezika je lahko vedno še boljše, zato je izobraževanje nikoli končan proces. Nadvse sem hvaležna svojim profesorjem, ki so me med študijem tako dobro pripravili na delo. Študijski program je bil odlična podlaga, izvrstni temelj, na katerem je lahko vsak študent gradil naprej – glede na svoje sposobnosti, zanimanja in ambicije. Do sedanje službe mi je pomagalo znanje poljščine, ki sem ga usvojila na ljubljanski polonistiki in utrjevala med bivanjem na Poljskem, v odločilni meri pa pomoč in priporočilo profesorice. Podobno tudi pri prejšnji službi.

Prav zato študentom priporočam, da se maksimalno angažirajo na področju izbrane študijske smeri in se trudijo za čim bolj poglobljeno znanje jezika. Pri tem naj uporabljajo tiste metode, ki jim prinašajo rezultate – udeležba na poletnih šolah, spremljanje filmov in serij preko interneta, branje, poslušanje internetnega radia ... Možnosti so danes skoraj neskončne in tudi cenovno dostopne. Škoda se mi zdi zanemarjanja študijskih obveznosti zaradi študentskih del, ki niso povezana s področjem študija.

Priporočam maksimalno prisotnost pri urah in še dodaten, osebni angažma, poleg tega pa poudarjam pomembnost graditve dobrih odnosov s profesorji in kolegi, ki vodi v povezovanje, mreženje. To je tisto, kar na koncu pogosto pripomore k zaposlitvi.

Naj dodam, da pred zaposlitvijo na ustanovi, kot je veleposlaništvo, steče postopek preverjanja kandidata z več zornih kotov (nekaznovanost, mnenja prejšnjih delodajalcev in podobno). Nekateri delodajalci so zelo pozorni in občutljivi pri izbiri delavcev, česar se študentje v mladosti morda premalo zavedajo in storijo kakšno neumnost, ki jih pozneje spremlja kot črna pika. Poleg tega se pri mojem delu zahteva velika mera diskretnosti, vljudnosti in strokovnosti.

Velja torej razmisliti ne samo, česa vsega se želimo naučiti, temveč tudi, kakšne osebe želimo biti.
Vse šteje.

Tina Klemen in Daša Ložar

PREVAJALSKA ZADRUGA
SOGLASNIK

Zakaj, kdaj in kako?

Smo mlada, zagnana in izkušena skupnost **15 mladih jezikoslovcev in prevajalcev**, ki se je ob novem letu 2014 zaradi nezavidljivih razmer na trgu dela odločila ustanoviti **prvo prevajalsko zadrugo** v Sloveniji.

Vsi smo povečini diplomanti jezikovnih smeri ali prevajalstva na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ki z združno obliko dela rešujejo svoj zaposlitveni in obenem tudi svoj socialni problem.

Mladi prevajalci in jezikoslovci v sedanjih tržnih razmerah zelo težko delujemo; prevajalske agencije svoje honorarje vztrajno nižajo, plačilni pogoji pa s spremenjenim načinom izplačila avtorskih honorarjev preko avtorskih in podjemnih pogodb naš položaj samo še otežujejo.

Prihaja do t. i. **s.p.-izacije**, ki ustvarja nepregledno množico samozaposlenih, ki v vsakodnevem boju za preživetje pristanejo na vsakršne delovne pogoje, brez plačanih potnih stroškov, malice, bolniške odsotnosti ali regresa. Teh si enostavno ne morejo privoščiti, če želijo preživeti mesec. Gre za nekakšno obliko **novodobnega suženjstva**, kjer se ljudje, ki imajo delo, uvrščajo v skupino t. i. **revnih zaposlenih**.

Sami smo se temu in **dumpingu**, ki se kot logična posledica s.p.-izacije pojavlja, odločili postaviti po robu, zato smo ustanovili **Prevajalsko zadrugo Soglasnik** – organizacijo po naših merilih, v kateri in za katero si vsak od nas želi delati. **Odlika Soglasnika** je v tem, da smo vsi njeni člani enakopravni in si delimo lastništvo, prav tako pa soglasno sprejemamo vse odločitve, ki se tičejo sedanjosti in prihodnosti delovanja naše Zadruge. Z združno obliko delovanja in vstopanjem na trg dela se borimo proti **prekariatu** in tovrstnim delovnim pogojem, ki se stikajo v nestalnih, nestabilnih in negotovih oblikah dela brez vsakršne dolgoročne varnosti ali nadomestil za bolniško, porodniško ali počitniško odsotnost.

PZS je delovna organizacija, ki pod eno streho združuje različne **prekarne delavce v jezikoslovnem poklicu** (prevajalce, lektorje in učitelje tujih jezikov). Z združitvijo v Zadrugo smo si omogočili boljše delovne pogoje, večjo konkurenčnost na trgu in posledično pošteno plačilo za pošteno delo, ki je osrednji motiv našega obstoja in delovanja.

Prednosti zadruge so: način povezovanja med združniki pri doseganju skupnih ciljev; enakopravnost vseh članov: vsi smo lastniki, vsi direktorji, vsi odločevalci; demokratično odločanje o vseh zadevah, povezanih s poslovanjem in upravljanjem zadruge; prostovoljno in odprto članstvo, del dobička zadruga vlaga v izobraževanje svojih članov oz. za razvoj in krepitev lokalne skupnosti (učna pomoč, jezikovni tabori, konsektivno prevajanje azilantom ipd.).

V prihodnje si želimo vzpodbuditi javno debato oziroma pozvati k osnovanju **iniciative za pravice prevajalcev**. Ta bi se aktivno zavzemala za položaj prevajalcev in ostalih jezikovnih delavcev na trgu delovne sile. Potrebno bi bilo določiti zakonsko določene najnižje postavke prevajalcev za različne vrste prevodov v tuji in svoj, materni jezik, pod mejo katerih nihče ne bi smel poslovati.

Predstavitvev POKLICA PREVAJALCA

Način in potek dela:

Prevajalsko delo zna biti precej samotarsko. Predstavlja veliko ur, preživetih za računalnikom v raziskovanju in iskanju optimalnih pomenov določenih besed, besednih zvez, stavkov, besedil in njihovih prevodov. Največkrat naročnikov sploh ne vidiš ali spoznaš, pogosto pa je lahko enako tudi z delodajalcem.

Delo si iščeš preko spleta, na tak način ga tudi opravljaš in predaš posredniku dela ali končnemu naročniku. Naročilo največkrat dobiš s strani agencije ali posrednika, ko te najdejo v svoji bazi prevajalcev in kontaktirajo, če si na voljo za določeno delo, prevod. Pred tem je skorajda obvezno, da pri vsaki agenciji opraviš testni prevod.

To predstavlja sito, ki te uvrsti ali ne med njihove stalne sodelavce. Vselej te za dokončanje prevoda priganjajo roki, sploh kadar so prevodi obsežni in takrat pride prav dobršna mera mirnosti in notranje moči za premagovanje stresa, ki ga časovne omejitve s seboj prinašajo.

Užitek v prevajalskem delu predstavlja nenehno ukvarjanje z jezikom in jezikovnimi zankami, ugankami in končnimi rešitvami. Gre za nekakšen samotni dialog med prevajalcem ali prevajalko in vsemi možnimi prevodnimi izbirami, največja nagrada pa pride takrat, ko veš, da boljše prevodne ustreznice za določeno besedo ali besedno zvezo ne bi mogel najti.

Prednosti prevajalskega poklica:

Gre za zelo samostojno delo. Si relativno svoboden pri razporeditvi delovnika. Prevajanje predstavlja tudi vsakodnevno učenje, saj si vedno znova obkrožen z novimi besedili, posledično tudi z novimi informacijami, spoznanji, vedenji.

Slabosti:

Predvsem slabe razmere na trgu dela. Majhne možnosti za stabilno in redno zaposlitev. Težko načrtuješ razporeditev dela za vnaprej, ker so naročila dostikrat časovno nepredvidljiva.

Vloga fakultete pri usposabljanju študentov za TRG delovne sile:

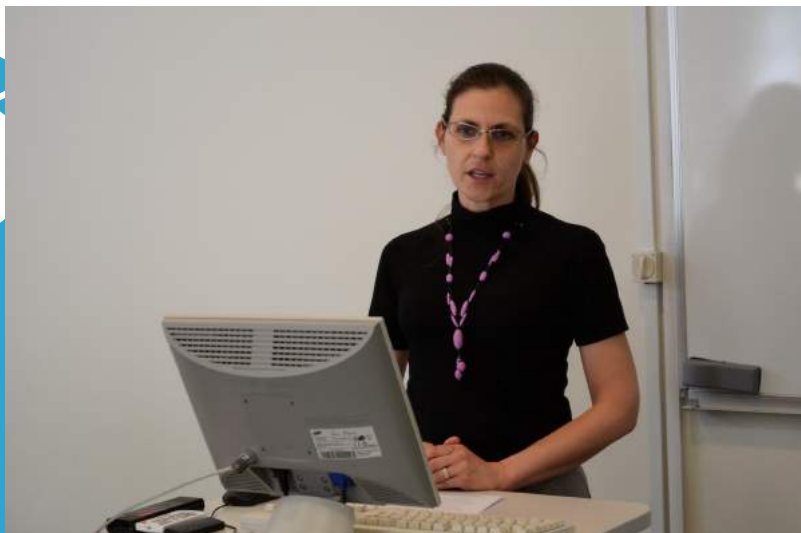
Želeli bi si, da bi nas v času študija na slavistiki seznanili z osnovnimi pojmi kot so prevajalska orodja in več ur namenili praktičnemu delu, torej prevajanju samem. Nam morda v kakšnem modulu pokazali že tudi specifične zagate tovrstnega dela in možna tematska polja za prevajanje (tehnična, strokovna, poljudna, literarna besedila, navodila ipd.).

Zelo pomembno je, da študentje že v času študija pridobijo prve prevajalske izkušnje, s pomočjo katerih lahko uvidijo, če jih tovrstno delo zares zanima in veseli in če je to nekaj, s čimer bi se želeli ukvarjati vse življenje.

Ustanove, zavodi, PODJETJA, KI ZAPOSLUJEJO SLOVENISTIČNO-SLAVISTIČNI PROFIL

Kariernega dne slavistov in slovenistov se je udeležilo tudi nekaj ustanov, zavodov in podjetij, ki zaposlujejo slavistično-slovenistični profil. V drugem delu dogodka so predstavili svojo institucijo in pogoje oz. pričakovanja, ki jih mora izpolnjevati potencialni kandidat, obenem pa podali koristne in prepotrebne povratne informacije iz prakse, kaj bi bilo treba uvesti oz. izboljšati v študijskem programu, da bi mladi slavisti oz. slovenisti bili čim bolj usposobljeni in s tem zaposeljivejši. Organizatoriki upava, da je dogodek, sicer pionirski te vrste za slaviste in sloveniste pa tudi širše, doprinesel k večjim jasnostim glede strokovnih potreb v praksi in bo prispeval k še večjemu sodelovanju med izobraževalno ustanovo (univerzo oz. oddelki za slavistiko in slovenistiko) in trgom dela (potencialnimi zaposlovalci).

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, največje nacionalno središče za sistematično spremljanje in razlago slovenskega jezikovnega gradiva, se nahaja v središču Ljubljane. Ustanovljen je bil leta 1945, da bi se v njem zbiralo jezikovno gradivo, ki bi se uporabljalo za nastanek temeljnih del slovenskega jezikoslovja (pravorečni, pravopisni slovar, slovar knjižnega jezika ...). Inštitut deluje kot eden izmed osemnajstih inštitutov Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Inštitut je od ustanovitve ZRC SAZU leta 1982 organiziran sekcijsko, vsaka sekcija pa ima vodjo ter njegove sodelavce, ki se ukvarjajo z različnimi nalogami:

- Leksikološka sekcija se ukvarja z vprašanji sodobnega slovenskega jezika in njegove leksike,
- v Etimološko-onomastični sekciji se sistematično in kontinuirano raziskuje izvor in etimologija celotnega slovenskega izraznega fonda,
- Sekcija za zgodovino slovenskega jezika prikazuje slovenski knjižni jezik v času njegovega nastanka in normativnega ustaljevanja,
- raziskave slovenskih narečij na vsem slovenskem etničnem prostoru Dialektološke sekcije so usmerjene v izdelavo jezikovnih atlasov, kart in narečnih slovarjev,
- Sekcija za terminološke slovarje pa v tematskem smislu obsega interdisciplinarno raziskovanje slovenske terminologije (pri izdelovanju slovarjev se vedno sodeluje s strokovnjakom za določeno področje).

V zadnjih nekaj letih se je Inštitut, po besedah predstavnice, izdatno pomladil, saj se je kolektivu pridružilo veliko mladih raziskovalcev, kar se izraža v močnem sodelovanju (tudi med sekcijami) in številnih projektih (portal Fran).

Za delo na Inštitutu se zahtevajo in pričakujejo stroga strokovna znanja ter sposobnost uporabe najsodobnejše tehnologije.

Delo na Inštitutu Frana Ramovša je tako individualno kot skupinsko, saj se znanja močno pretakajo. Delovni čas po predstavnicih besedah ni zelo svoboden, je pa prilagodljiv in omogoča delo na domu, predvsem v fazi raziskovalnega dela, še vedno pa so najpomembnejši rezultati. Delo omogoča dobro karierno napredovanje in je lahko zelo zanimivo ter dinamično, zahteva pa permanentno izobraževanje, znanstveno oz. strokovno angažiranost ter sodelovanje pri pripravi različnih slovarskih del in jezikovnih priročnikov (trenutno je v pripravi nov SSKJ).

Več na spletni strani <http://isjfr.zrc-sazu.si/>.

Slovenski izobraževalni konzorcij – Slov.I.K. – je bil ustanovljen v Gorici (Italiji) leta 2005, in sicer z namenom, da bi dijakom, študentom in mladim kadrom slovenske manjšine zagotavljal kakovostne izobraževalne programe, ki bi dopolnjevali šolsko in univerzitetno izobraževanje. Tedaj je namreč podjetjem, ki so ustanovila konzorcij, že bilo jasno, da matura oz. diploma nista več zagotovilo, da dijaki ali študenti določena znanja imajo in da so sposobni opravljati določene delovne naloge. Zlasti pa je inflacija zelo visokih ocen, ki so jih že takrat dobivali tudi povprečni dijaki in študenti mnogih šol in fakultet, onemogočala selekcijo kadrov na podlagi CV-ja.

Zaradi specifičnega jezikovnega položaja slovenske skupnosti v Italiji namenja konzorcij posebno pozornost promociji slovenskega jezika v vsakdanjem sporazumevanju, pa tudi v poslovni in strokovni komunikaciji. V ta okvir sodijo dejavnosti za dijake šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji, za profesorje, vzgojitelje in starše, predavanja za študente ter delavnice za kadre v podjetjih, ustanovah in raznih organizacijah. Slov.I.K. promovira programe pol- ali enoletnega šolanja v Sloveniji za dijake iz zamejstva, študij na slovenskih univerzah, poletne šole, tabore in druge dejavnosti v Sloveniji. Z namenom, da spodbujamo rabo sodobnega slovenskega jezika, je začel konzorcij izvajati tudi jezikovne storitve, predvsem na področju prevajanja iz italijanščine v slovenščino in obratno, tolmačenja, lektoriranja in jezikovnega svetovanja.

Število teh "stalnih sodelavcev" pa je skromno: našim standardom kakovosti ustreza namreč približno 5% vseh kandidatov, ki jim damo možnost, da se izkažejo. Ostali – kljub diplomam, visokim ocenam in priporočilom – ne dosegajo ravni, ki je danes potrebna za preživetje v svetu dela. Naj k temu dodam, da skoraj celoto tistih "odličnih petih odstotkov" predstavljajo študenti ali bivši študenti Filozofske fakultete v Ljubljani.

* Direktorica Slovenskega izobraževalnega konzorcija v Italiji, dr. Matejka Grgič, se Kariernega dne zaradi nujne zadržanosti ni mogla udeležiti. Njen nagovor je prebral študent Jakob Vascotto.

Iz povedanega izhaja, da so naši sodelavci predvsem mladi diplomiranci humanističnih smeri – slovenistike, prevajalstva, pedagogike, psihologije itd.

Žal zaradi same narave našega dela, ki se stalno prilagaja potrebam in željam različnih naročnikov in ciljnih skupin, sodelavcem ne moremo zagotoviti stalne zaposlitve. Vendar pa smo z nekaterimi vzpostavili kar kontinuirano sodelovanje, ki temelji na zaupanju, medsebojnem spoštovanju in skupnem razvoju. Ker smo neprofitna organizacija, si lahko dovolimo luksuz, da svoje sodelavce plačujemo po "normalnih" tarifah in jim zagotavljamo "človeške" pogoje dela.

Vsem humanistom, ki bi radi iz svojega znanja naredili poklic, toplo svetujem, naj si med študijem in po njem pridobijo res temeljito znanje s trdnimi osnovami, primerno širino in interdisciplinarno prožnostjo. Prav tako je bistveno, da se že zelo zgodaj (po možnosti v prvih mesecih študija) soočijo z realnostjo svojega bodočega poklica. Naj se stalno izpopolnjujejo, naj spoznavajo in obvladujejo nove tehnologije, naj spoznajo tudi druga področja (znanost, tehniko, ekonomijo in finance, pravo ...). In predvsem: naj se za študij humanistike odločajo samo in izključno, če so res prepričani, da je tu njihova pot, in če na teh področjih res dosejajo odlične rezultate.

Profesorje pa vljudno prosim, naj študentom naredijo velikansko uslugo: naj dvignejo kriterije ocenjevanja, tako da bodo študenti, ki ne dosegajo standardov odličnosti, dobili verodostojno povratno informacijo že pri 20. letih. Ustvarjenje lažnih pričakovanj o tem, kakšno bo življenje po diplomi, je namreč skrajno neodgovorno početje.

Zahvaljujem se vam za pozornost in vem želim uspešno pot. Za morebitna pojasnila, mnenja in informacije (pa tudi za morebitne CV-je!) vam je na voljo naš e-naslov info@slovik.org.

Meni je tako grozno biti danes med vami, ker mi gre stavek »zaposlujeemo honorarne sodelavce« noro na živce, »redno pa ne zaposlujeemo« mi gre pa še bolj na živce, kar pa ne pomeni, da mi ne počnemo isto. Meni je to res grozljiva situacija, ker se počutim, kot da bi bil mesar v klavnici. Tu imam zdaj morda pogled na par ljudi, ki so mogoče ful sposobni pisat, lahko jih vzamemo za poceni delovno silo in čez dve leti pridemo do frustracije, ker jih ne moremo zaposlit niti dobro plačevat. Recimo ravno včeraj sem imel z našim najmlajšim sodelavcem ta pogovor, ker pač zasluži na mesec neto toliko, da s tem pač res ne more živeti. Zato mi je zelo težko zdaj vam tukaj povedat eno dobro zgodbo. Ne morem pa tudi izustit stavka »z veseljem bomo vzeli honorarne sodelavce«, ker mi tudi vemo, da so ti honorarni sodelavci v prvih dveh letih, ko si želijo, da bi jih zaposlili, zelo poceni delovna sila in delajo vse in se jih da zelo dobro zlorabljat. Tega pa ne počnemo namreč. Ne zaposlujeemo nikogar zato, ker bi vedeli, da bo dve leti delal relativno poceni in potem bomo pa našli lepšega, mlajšega, boljšega in še cenejšega. Tega prav načelno ne počnemo, pri nas je zaposlenost sodelavcev (razen, ko gre za ekonomiste) 85 odstotna in presegamo vse slovenske medije, vključno z javnim RTV-jem in seveda tudi drugimi javnimi inštitucijami, ki sploh ne bi smele zlorabljat na tak način – vas, ki pač prihajate šele v to obdobje, ko pač preživite kot honorarc. Mišljeno je, da boste vi pretežni del svojega življenja preživeli kot honorarci, prekerci, tako je zdaj narejeno, dobrodošli, mi smo redno zaposleni, ampak ni nam veliko boljše.

Ampak to ne pomeni seveda, no, mene zelo zanima pogovor s kakšnim dobrim piscem in mi se vsako leto odločimo načelno, da letos pa res nobenega, ker ne zmoremo potem teh turbulenc z iskanjem kako zdaj skreirat službo za tega, ki smo ga pred dvema leti vzeli, kar počnemo z našim najmlajšim zdaj, da ga bomo nekako septembra zaposlili, ker pač človek se stara, prišla bo prva bolezen, star je že 29 let, nekaj bo zbolel, tak, ki bo zbolu, se ga ne plačuje, rad bi najel stanovanje, mogoče bo imel otroka in vse te stvari.

Ampak mi vse vsako leto znova, letos smo se recimo tudi odločili, da nikogar ne bomo na novo vzeli in že je prišla Katja Perat slučajno mimo na kavo in že ima svojo mizo in računalnik in zdaj bo ona čez približno eno leto naš problem, ker bomo razmišljali, kako Katjo Perat zaposlit.

Torej z drugimi besedami, mi smo vedno veseli dobrih piscev, vzamemo jih. Ne zanima nas, če imate dokončan faks, briga nas, če imate kakšne take izkušnje. Če znate pisat, če veste, kdo je AM, če veste, kaj se dogaja po svetu, če mislite, da bi Trubar danes protestiral pred ECB-jem pred tremi tedni, če mislite, da bi Trubar tam bil, če bi danes živel, potem se z veseljem z vami pogovarjam.

Franci Ravnikar

- RTV je največja medijska hiša v Sloveniji.
- Ima 5 televizijskih programov (TV Slo 1, 2, 3, TV Koper Capodistria, TV Maribor) in 8 radijskih programov (1. program, Val 202, Ars, Maribor, Radio SI, Koper itn.).
- Dva regionalna centra: Koper za italijansko manjšino in Regionalni center Mb s studiem Lendava za madžarsko manjšino.
- Tujcem je namenjen Radio Si.
- Vsebuje različne glasbene sestave: Simfonični orkester, Big Band, 3 zборе (komorni, otroški, mladinski).
- Za širjenje nekomercialne glasbe je pomembna Založba kaset in plošč RTV Slovenija.
- Multimedijски center RTV Slovenija ureja teletext in spletne strani multimedijskega portala. Njegova je tudi skrb za infokanale (otroški, zabavni in informativni) ter podnaslavljanje oddaj za gluhe in gluhoneme.
- Poslovanje: Gre za javni zavod kulturnega in nacionalnega pomena s 1920 zaposlenimi, 400 rednimi honorarnimi sodelavci, v Kopru je zaposlenih 260, v Mariboru 160 in v Lendavi 30 oseb.
- RTV je prav tako aktivna na facebook in twitter družbenem omrežju.
- Višje strokovne šole imajo 400 ur obvezne prakse – pridejo na RTV in opravljajo najrazličnejša dela, v srednjih šolah je prakse en teden.
- RTV ponuja široko področje zaposlovanja: od šivilje do oblikovalcev, maskerjev, frizerjev do prevajalcev in lektorjev.
- Ena od pomembnih nalog RTV-ja je skrb za jezik. RTV ni samo medijska, ampak tudi izobraževalna ustanova, poleg tega dnevno spremljajo ogleda, klika, mnenja, kritike, komentarje na spletnih straneh, po telefonu, prek e-maila itd.
- Ponujajo posebna izobraževanja, tečaje; posebna pozornost je namenjena načinu govora, premikanju, mimiki, gestikulaciji, za kar ima RTV tudi ustrezne strokovnjake.

Za prijavo na delo je potrebno dobro poznavanje medija in zavedanje, da so v delo vključeni tudi prazniki, sobote, nedelje ... Delovnik je stresen, pokrivajo se veliki dogodki, ob nemogočih urah, včasih tudi vremenskih razmerah ipd. je treba iti na teren ...

Alenka Kovačič

Službe na radiu, ki se bolj ali manj povezujejo s profilom slovenista: lektorska, fonotečna, fonetična in napovedovalska služba. V okviru radia deluje tudi Center za kulturo govora, ki ponuja izobraževanja delavcem na radiu.

DELO NOVINARJA

Najpomembnejše je zanimanje, saj znanje slovenskega jezika kandidat pridobi tudi v Centru za kulturo govora, ki programskim sodelavcem nudi storitve: učenje pravilnega jezika novinarjev, pravilno naglaševanje, izgovarjava ... Možnosti za delo je ogromno, za kar ni potrebno zgolj ozko strokovno znanje, temveč tudi multidisciplinarnost in določena širina pri delu.

CANKARJEV DOM:
KULTURNI IN KONGRESNI CENTER

Predstavnika: Janka Kolenc,
vodja službe za kadrovska
in splošna zadeva

Cankarjev dom je osrednji slovenski kulturni center, ustanovljen za izvajanje kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti.

- javni zavod (izvaja javno službo)
- sofinanciran iz državnega proračuna – preko Ministrstva za kulturo
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13)
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda CD (Uradni list RS, št. 103/13)
- 123 različnih delovnih mest, od tega:
 - 37 v TR VII/2 (druga bolonjska stopnja)
 - 10 v TR VII/1 (prva bolonjska stopnja)

Tarifni razred	Uspesno končno izobraževanje, kiroma pridobljena usposobljenost je praviloma potrebna za opravljanje delovnih mest	Raven izobrazbe (Uredba o uvedbi nove klas. sist. izob. in usposobljenosti)
VII/1	specializacija po višješolski izobrazbi (prejšnja)	16201
	visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja)	16202
	visokošolska strokovna izobrazba	16203
	visokošolska univerzitetna izobrazba	16204
VII/2	specializacija po višješolski izobrazbi (prejšnja)	17001
	visokošolska univerzitetna izobrazba (prejšnja)	17002
	strovska izobrazba	17003

Trenutno je v Cankarjevem domu 146 zaposlenih (to je 20 manj kot leta 2011). Letni kadrovski načrt mora potrditi Svet CD in MK, prav tako moramo od njih dobiti soglasje za vsako konkretno zaposlitev.

V CD je trenutno zaposlenih:
11 diplomantov FF LJ, od tega:

- 1 prof. slovenščine in zgodovine in
- 1 mag. znanosti s področja slovenskega jezika in stilistike

Plačni razred:

- od 28 = 1.259,06 EUR bruto
- do 59 = 4.112,68 EUR bruto (generalni direktor)

Pričakovanja CD (odvisna tudi od posameznega delovnega mesta):

- ustrezen odnos do kulture
- poznavanje strokovnega področja
- znanje tujega jezika
- znanje uporabe osebnega računalnika
- dobra komunikacija (ustna, pisna)
- uporaba statističnih znanj
- poznavanje metodologij in uporaba v praksi
- analitske sposobnosti
- osnovna ekonomska znanja

Prosta delovna mesta objavljamo na naslednjih mestih:

- interni portal CD
- spletna stran CD <http://www.cd-cc.si/>, rubrika RAZPISI
- Zavod RS za zaposlovanje

Prijava na prosto delovno mesto:

- vloga (prijava, prošnja ...)
- življenjepis
- dokazila

IZKAZATI RESNIČNI INTERES!

Javni SKLAD REPUBLIKE

Slovenije za kulturne dejavnosti

Predstavnica

Barbara Krüger,

samostojna strokovna

svetovalka za literarno

dejavnost

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je bil ustanovljen leta 1996 in je kulturna, izobraževalna, svetovalna in posredniška institucija za različne ljubiteljske kulturno-umetniške dejavnosti. Redno zaposluje 110 ljudi, ki so organizirani v kulturno mrežo, da lahko Centralna služba z 59 območnimi izpostavami sofinancira in usmerja ter nudi podporo pri organizaciji kulturnih aktivnosti po vsej Sloveniji.

Programska shema je organizirana hierarhično; omogoča predstavitev letnih produkcij, saj deluje tako, da imajo območne izpostave vsaka svoj lokalni program, ki jo glede na strokovno evalvacijo po selekciji uvršča na višji nivo, na regijski program, najboljše izpostave pa se predstavijo še na državnem nivoju.

K izvajanju programov Javni sklad vabi mnoge zunanje mentorje in strokovne sodelavce (izvaja se npr. šola dirigiranja, šola tehnike govora, folklorni seminarji ...), kar se odraža tudi v številnih izdanih publikacijah (revije, notne izdaje, priročniki). Cilji izobraževanja so predvsem dvig kvalitete ljubiteljskih ustvarjalcev, ohranjanje specifičnih tradicionalnih umetnostnih oblik, uveljavljanje novih inovativnih umetniških praks in dopolnjevanje institucionalnega izobraževanja.

Metode kadrovanja v sistemu Javne uprave so javni razpisi (prvenstven je poudarek na delovnih izkušnjah po različnih področjih) in zunanji sodelavci (izbrani glede na reference in poznavanje področja).

Možnosti sodelovanja z Javnim skladom so:

- sodelovanje pri organizaciji dogodkov,
- sodelovanje pri zbiranju in obdelavi podatkov ter pripravi analiz,
- sodelovanje na področju komuniciranja in obveščanja javnosti,
- sodelovanje v obliki študentske prakse,
- sodelovanje pri pripravi seminarskih in diplomskih nalog.

Več o Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti si lahko preberete na spletni strani <http://www.jskd.si/>.

ZAKljučna misel

ideja za organizacijo Kariernega dne slovenistov in slavistov je nastala na podlagi izkušenj organizatoric in njihovih koleginic pri iskanju služb s slavistično-slovenističnim izobrazbenim profilom. Številni se namreč po zaključitvi študija srečajo s težavami pri iskanju zaposlitve, pa tudi s pomanjkanjem izkušenj in kompetenc, ki bi nam omogočile hitrejši vstop na trg dela.

Naša ideja, da pasivnost in tarnanje nad nerožnato situacijo ne bosta prinesla konstruktivne rešitve, se v okviru Studentske sekcije Slavističnega društva Slovenije, katere vodji sva, odločili za organizacijo dogodka, ki bi študentom najprej predstavil zaposlitvene možnosti ter jih nato povezal z institucijami in podjetji, s katerimi bodo lahko v prihodnosti tudi sodelovali.

Dogodek sva zasnovali praktično, saj sva prisotnim želeli podati kar največ potrebnih informacij, hkrati pa jim ponuditi tudi dejavnosti, ki jih študij ne predvideva, vsaj ne v intenzivnem smislu, torej povezovanje s potencialnimi zaposlovalci. Srečanje študentov, predstavnikov Univerze in ustanov, zavodov in podjetij, ki zaposlujejo študente s slavistično-slovenistični profil, naj bi prav tako okrepilo stike, ki imajo velik pomen, saj omogočajo hitrejšo in težjo pot v poklicni svet.

Izkazalo se je, da so tovrstni dogodki še kako potrebni in zanimivi za študente. Na Karierni dan slovenistov in slavistov se je namreč prijavilo kar 76 študentov, med njimi tudi nekaj tistih, ki so študij nedavno že zaključili. Skupaj s Kariernimi centri smo na dogodek uspeli privabiti 8 predstavnikov institucij, ki so nam predstavili svoje delo in pričakovanja ter študentom omogočili simulacijo zaposlitvenih razgovorov v okviru t. i. kariernih hitrih zmenkov. Le-teh se je lahko udeležilo omejeno število študentov, in sicer tisti, ki so se pravočasno prijavili in udeležili pripravljane delavnice Kariernih centrov Univerze v Ljubljani. Število udeležencev je bilo 23, vsi pa izmed njih pa je na kariernih zmenkih imel priložnost, da se pogovori s predstavniki treh institucij.

Karierni dan slovenistov in slavistov je bil zelo uspešen dogodek, kar so potrdili tako veliko število udeležencev in organizatoric kot tudi pozitivni odzivi prisotnih. Program je bil bogat, kljub temu pa smo si v prihodnosti želim več odzivov s strani predstavnikov trga dela, saj bomo le tako lahko navezali dobre stike, študenti pa bodo dobili več informacij iz prakse ter se že med študijem lažje pripravljali na zahteve poklicnega Asveta.

Za uspešno izpeljan dogodek se na tem mestu še enkrat zahvaljujemo vsem, ki so nama tako ali drugače pomagali pri organizaciji Kariernega dne. Hvala pa tudi vsem študentom, ki ste se udeležili dogodka. Svetlo smo pokazali, da želimo poskrbeti za svojo prihodnost. Kljub slabši trenutni situaciji ohranite radovednost, veselje do ukvarjanja s slavistiko in slovenistiko, bodite optimistični in vztrajni, navezujte kontakte, hkrati pa poskrbite, da bo vaše znanje temeljito in da si boste že med študijem zagotovili čim več izkušenj in različen kompetence, ki so potrebne v poklicnem svetu. S temeljitim pristopom do pot do želene službe lažja in hitrejša.

Idija Rezončnik

ŠTUDENTSKA SEKCIJA SLAVISTIČNEGA
DRUŠTVA SLOVENIJE

Vtisi in zahvale

Najprej še enkrat vse pohvale za idejo, organizacijo in dobro speljan dogodek. Pošiljam kratko evalvacijo kariernega dne:

Plusi:

- dobro zastavljen program
- zanimivi gosti s predstavitvami svojega poklica/dela
- dobro organizirano delo
- jasna, glasna navodila
- dobro moderiranje pogovorov, predvsem pri vprašanjih

Minusi:

- gledano z vidika slavistov je bilo premalo delodajalcev primernih za slaviste (želeli bi slišati več koga iz gospodarstva, kakšnih podjetij, ki poslujejo s slovanskimi državami ...)
- časovna stiska – morda bi potrebovali malo več časa v prvem delu pri predstavitvi delodajalcev ... tam smo morali na koncu pohiteti, posledično je bil krajši odmor

Drugače je bilo pa super, upam, da bo še kak podoben dogodek.

Super ideja in izvedba. Za naslednjič si želim še predstavitev naslednjih profilov: knjižničar, Center za slovenščino kot drugi ali tuji jezik.

Današnji dan se mi je zdel zelo zanimiv, izvedeli smo veliko koristnih informacij iz prve roke. Mislim, da bi lahko imeli večkrat takšne dogodke tudi v prihodnje.

VTISI IN ZAHVALE

Res odlično pripravljen projekt, vse pohvale organizatoricama, odličen in pester izbor diplomantov iz zelo različnih strok in posledično boljši vpogled na trg dela. Hvala za trud in prizadevnost (tako vama kot vsem govornikom).

Pozdravljeni,

v imenu prevajalske zadruga Soglasnik se vama najlepše zahvaljujema za povabilo in prav prijetno druženje. Podobne dogodke in tovrstne usmeritve sva denimo sami med študijem zelo pogrešali, zato še toliko bolj pozdravljava in podpirava idejo. Vse dobro in obilo uspehov pri vodenju Študentske sekcije Slavističnega društva in na ostalih akademskih poteh,

Daša in Tina

PZS

Spoštovani!

Hvala tudi vam za povabilo in možnost predstavitve. Super je bilo slišati in zvedeti, da imajo študentje veliko znanj in interesov. Kljub trenutni nezaposljivosti bomo z veseljem ostali v stikih in vas povabili k sodelovanju kot lektorje, moderatorje, prevajalce in celo ustvarjalce.

Želim vam uspešen študij in veliko pozitivnih izkušenj na poti do redne zaposlitve.

Lep pozdrav, Barbara

Barbara Rigler samostojna strokovna svetovalka za literarno dejavnost Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Pozdravljeni,

tudi jaz se vam zahvaljujem za povabilo. Izkušnja je bila zame zelo poučna in zanimiva, predvsem zaradi pomembna obojestranska komunikacija. Želim vam veliko uspeha pri delu in na še kakšno snidenje,

Alenka Kovačič (RTV)

ŠTUDENSKA SEKCIJA SLAVISTIČNEGA
DRUŠTVA SLOVENIJE